

“Por la Vía de la Regeneración”, de Francesc J. Lozano

Francesc J. Lozano, el talent literari del qual vam descobrir en els Premis "Vila de Martorell", m'ha fet arribar, amb extensa i sentida dedicatòria, que molt agraeixo, el seu últim llibre: un assaig.

Comença amb l'actual problema Espanya-Catalunya. Analitza amb exhaustiu fervor els seus orígens i causes, estudia la seva actual situació i acaba amb la generalitzada idea de si acabarà bé o acabarà malament. Per evitar aquesta inquietant incertesa diu que caben dues solucions: confederació o federalisme. Si la nostra terra no s'independitza, podria confederar-se o inserir-se en un estat federal. Veu molt difícil el primer —opinió que jo comparteixo— i considera més realitzable el segon. Per a això recorre en diferents ocasions a casos exemplars com Alemanya o Suïssa, si bé matisa que existeixen importants diferències entre els dos països i el nostre.

He parlat de matís. Aquest llibre és un exemple d'intel·ligència, lucidesa i domini de la realitat, doncs de llarg a llarg de les seves pàgines impera contínuament la matisació. El “sí, però...” o el “no, però...”. Això és rotund coneixement de la vida, de la societat i dels individus, ja que gens és monolític. Tot és polifacètic i convé distingir cada faceta del poliedre.

Una altra qualitat destacada del text és servir-se de cites i de noms il·lustres per recolzar les seves teories, que són això: teories. Mai doctrines intocables ni estèrils dogmatismes. De continu insisteix que es tracta sempre del seu punt de vista personal i accepta la contradicció. Estem, doncs, davant un esperit noble, la qual cosa mereix lloança. Entre els nombrosos noms esmentats em quedo amb els de José Luis Sampedro i José Antonio González Casanova, per la seva qualitat humana i la seva categoria intel·lectual i acadèmica.

Francesc J. Lozano estima que hauríem de concentrar totes les energies a regenerar Espanya en comptes d'enredar-nos en dubtosos combats ideològics com són intocable Constitució o reformable Constitució, Monarquia o República, Catalunya unida a Espanya o

segregada d'ella. La causa de proposar la regeneració —escriguem-ho amb majúscula— REGENERACIÓ, es deu al fet que sense ella la resta seria feble i malaltís, ja que tant la societat catalana com l'espanyola viuen un moment de baixíssim nivell moral i la República o la Independència seguirien igualment malaltes, anèmiques, per la notable manca del ferro ètic en la seva sang col·lectiva.

És una idea molt a tenir en compte, ja que és substancialment valuosa. El polític, el social i l'econòmic s'engrandirien molt, millorarien essencialment, amb el triomf de l'ètica. I exposa les seves receptes per a aquesta solució, al meu entendre molt encertada. S'imposen canvis en institucions públiques i estructures socials, encara que no massa ni essencials. El definitivament essencial seria el canvi de mentalitat i, en conseqüència, de conducta de les elits. Això per reflex influiria a les bases de la nació. No obstant això, el motor principal hauria de ser l'educació, la millor formació dels ciutadans. Canviant les persones, canviem el país. Més responsabilitat personal, més respecte uns a uns altres, més afany pel ben comú, més sentit de l'honor i de la dignitat. Menys frivolitat, menys deïficació individualista, menys ostentació i enveja, menys creure'ns en possessió exclusiva de la veritat, més consciència que la vida és una navegació en comú i no aïllada.

O sigui, el que el meu amic Francesc J. Lozano proposa no és canviar d'Estat, sinó canviar l'Estat. La millor medicina: l'ètica.

I tot el llibre es caracteritza per un rígid i sòlid encadenament d'arguments. Cada argument neix de l'anterior i engendra el següent amb rigorós lligam. Pocs llibres tan modèlics en aquest sentit: pura racionalitat i racionalitat pura.

Josep Carol

27 de gener de 2015